

Til næringskomiteen

Innspill til behandling av Meld. St. 18 (2018-2019) – Helsenæringen – Sammen om verdiskaping og bedre tjenester

Tekna er svært fornøyd med at det er fremmet en melding som tar opp næringsperspektivet innen helsefeltet. Tekna representerer nærmere 80 000 medlemmer med master eller mer innen teknologiske og naturvitenskapelige disipliner. Antallet medlemmer knyttet til helseområdet er økende.

Kapitalbehov og kapitaltilgang

Tekna støtter alt som står om kapitalbehov og kapitaltilgang, men finner det viktig å understreke at det haster med å lande konkrete tiltak for å sikre gründeres behov for blant annet såkorn og risikokapital. Kapitaltilgangsutvalgets utredning og anbefalinger er til vurdering, men Tekna vil understreke at det haster med å få opp gode ordninger som ikke straffer dem som våger å satse.

Kompetanse og innovasjon

Viktig næringsutvikling innen helse kan og skal skje i samarbeid med det offentlige helsevesen. Tekna viser til at det særlig i kommunesektoren er et stort behov for kompetanse knyttet til innovasjon og utvikling av tjenestene. Forskere og gründerne som går inne i kommunesektoren må ofte drive opplæring av kommunens ansatte om de ordninger som finnes og de muligheter som foreligger for å få til et godt forskningssamarbeid med tilstrekkelig finansiering og gode rammevilkår. Kommunene må rustes kompetansemessig for å få til et økt samarbeid og flere prosjekter på kommunalt nivå.

Det er behov for økt kompetanse på helsenæring og ikke bare tradisjonelle næringer hos utekontorene til Innovasjon Norge. Det er en utfordring å få til en god balanse mellom daglig drift (produksjon) og forskning/innovasjon i klinikkene på norske sykehus. Tid til innovasjon er vanskelig å sette av i en situasjon med stort press på daglig drift. Tekna mener forslagene i meldingen om å innføre en indikator for kliniske studier og på sikt bruke den som del av resultatbasert finansiering av forskning i spesialisthelsetjenesten ikke kan innføres hvis det ikke følges av friske midler.

Videre må det utvikles større vilje blant helseforetakene til å delta i innovasjonsprosjekter og til å avgi forpliktende signaturer i slike prosjekter. Tiden det tar å få en signatur er for lang. Tekna mener dette bør komme tydeligere frem i styringsdialogen med helseforetakene.

Godkjenning av tekniske og digitale løsninger

Tekna erfarer at det er svært komplisert og dyrt å få tillatelser og godkjenninger hva angår teknisk utstyr og digitale løsninger. Det kreves omfattende byråkratiske prosesser for å få gjennomføre kliniske studier med teknisk utstyr som ikke er CE-merket. Regelverket rundt kliniske studier og godkjenninger er så komplisert at man må benytte konsulenter for å forstå det, og dette er svært kostbart. Tekna opplever at det er liten ekspertise og kunnskap rundt godkjenning av algoritmer som bruker maskinlæring og kunstig intelligens. Tekna mener det raskt må utvikles løsninger for sertifiseringer/godkjenninger og forenklinger av regelverket.

Helsedata

Norge besitter svært gode og verdifulle data til bruk i utviklingen av norsk helsevesen. For at disse dataene skal kunne bidra til bedre og mer effektive helse- og omsorgstjenester, må disse dataene tilgjengeliggjøres for næringslivet og forskere. Tekna har ved en rekke anledninger fremmet konkret politikk knyttet til datadeling, sikkerhet og trygghet i forvaltning av helsedata med mer. Tekna leverte for kort tid siden sitt innspill til regjeringens arbeid med en AI-strategi¹.

Verdensledende fagmiljøer

Tekna støtter regjeringens ambisjoner om å bygge flere verdensledende fagmiljøer i Norge. Vi har per i dag kun Life Science-bygget i Oslo som tiltak for å oppnå dette. Tekna er svært opptatt av at det bygges gode, sterke fagmiljøer rundt alle de norske universitetssykehusene. De ulike universitetene/universitetssykehusene har i dag ulike styrkeområder. For eksempel er Oslo sterke på legemidler, Trondheim på teknologi, Tromsø på biotek osv. Tekna mener det er viktig å bygge på de ulike universitetssykehusenes styrker og satsningsområder i arbeidet med å utvikle flere verdensledende fagmiljøer i Norge.

Tekna ønsker å se i hvilken grad helseklyngen i Oslo har påvirket innovasjonskartet. Intensjonen bak klyngen var å bidra både regionalt og nasjonalt, og Tekna ønsker at det igangsettes en evaluering for å se i hvilken grad klyngen har oppfylt denne intensjonen.

¹ <https://www.tekna.no/globalassets/filer/politikkdokumenter/horingsdokumenter/2019/190521-ai-strategi-ih.pdf>